

Велимир Петров

Село с южно изложение

Системата на даскал Слави

Даскал Слави много уважаваше южното изложение. С каквото и да се занимаваше, а той се занимаваше с какво ли не, винаги се съобразяваше с южното изложение. Всичките му движими и недвижими намерения, дела и имущества бяха с южно изложение.

Дори и тъща му, стар амортизиран модел, беше с южно таква, поради което се похарчи на прилична цена и за всеобща радост.

– Южното изложение е голяма работа! Няма значение дали гледа на север, изток или не дай си Боже – на запад, важното е да е с южно изложение! Затова и селото, в което даскалувам, освен със затихващи функции, е и с южно изложение!

Всъщност подобно на Парижкото изложение, има най-различни ориентации, най-вече към Ориента. Зависи от кой ъгъл или баир ни е гледната точка, а от баири повече няма.

Опитвайки се да ги заобикаля, реката е прокопала каньон с шестдесет и отгоре метрови скали, специално проектирани за шампионати по скално катерене. Селото се беше изхитрило да разположи къщите си коя къде намери, покрай реката, над реката, встрани, както и къде ли не, по най-невероятни склонове, джобове и чупки. Някой бяха вбити и сраснали с многобройните пещери и древни каменоломни. Бяха с различна степен на занемареност и с неизвестна за света архитектура, гарнирана с купища битова смет, блещукаща като гирлянди, потекла по скалите, жалонираше на всички нива етапите на развитие на човечеството по тия места. От купищата консервени кутии, през скелетите на неидентифицирани марки автомобили, парцаливи камари парникови платна, гнили перални машини, крадени и ненужни едрогабаритни прикачни инвентари; до една автентична дълга шия на отдавна измрял вид силажозавър.

Особено сияйно намигаха при хубаво време, като брокат по коледна картичка; като светлините на огромен град, гледан от космоса, милионите капачки от „желта лимонада“ /предпочитания разреждател за местните прокиснали вина/, пръснати навсякъде...

С научна цел, повдигане на имиджа на селото и за илюстрация – до колко всичко е сраснало едно с друго и хармонично, Даскал Слави създаде своята /с южно изложение и ориенталски ориентирана/ „Даскал Славева система за астрономически точно отчитане на часовите стойности, както и други подобни“. Системата беше плод на дългогодишни

наблюдения, изчисления и съпоставяния с други регламентирани такива. А именно:

Ето сега, например, като вземем предвид календарното време, виждаме, че никелираното ъгълче на втората вратичка на печката за ток и твърдо гориво „Бисер 3“, килната под четиридесет и пет градуса, в невероятна поза на петдесет метра от отвесната Радева скала, блести със същата сила като купчината натрошени бутилки – на десет метра надолу и тридесет метра вдясно. Изчакваме колкото за две вдишвания и когато спектралния отблясък на тенекията от сирене, побита в кичура тръмбъз, заблещука в жълто, на равни интервали, значи е точно нула девет часа и тридесет минути...

Това – като за начинаещи. Вече обиграните, минали през курсовете на читалището, могат по всяко време, по разни признаци, да отчитат с точност до една стотна.

Сега, вече посветени, не бива да ви изненадват действията на минувачите. Загледани в далечното блещукане, нейде из дебрите на каньона, да отмятат ръкав, да сверяват електронните си часовници, дарени от внуците, и да промълвят: „Даскал Славевата система няма грешка!“.

– Според Южното изложение, независимо от затихващите функции – сподели Даскал Слави в ефир, – системата работи без енергийни източници и е екологично чиста, ако разрешите...

Бермудския триъгълник

На Даскал Слави принадлежи и една крилата мисъл. Той казва, че всички в селото: и хора, и животни, и приходящи са... улици! Ни повече, ни по-малко! Понеже ходели само по улиците. Тротоарите в селото са заградени с бодлива тел, обработени и засадени. С лозенца, зеленчуци, люцерна, или застроени с обори, курници, сеновали; някои обхващат и части от улиците! Никой не санкционира – управата не ще да се смразява, нали пак трябва да я изберат...

Според както сочи „Нам кой Интернешънъл“, деветдесет и два процента от трудоспособното население беше мигрирало в града, с единствената цел да снижи показателите за екзистенциминимума. Няколко процента от тия проценти се прибираха в селото, като по абонаментна система, през почивните дни, за да ги превърнат в далеч не почивни. Общо взето средната възраст на постоянното население на селото беше, едва ли не... сто и кусур години. Само стратегическите котии се държаха от сравнително млади люде: кметството, ликвидационната комисия, пощата, фурната, читалището и хептенмесения магазин.

Кметството работеше с пълна пара. Особено когато личните стопанства им позволяваха това. Когато трябваше да се свърши нещо, се запазваше пълен неутралитет. При получаване на заплатите се виждаше колко е солидна тази институция. Пак според „Нам кой Интернешънъл“, на човек от населението се падаше... да не издаваме държавна тайна, еди-колко си процента кметство. От своя страна, на човек от кметство се полагаше по килограм и сто кафе „Ламбада“ и по четиристотин дози „Мутрасюит“, независимо, че те – като интелектуалци го приемаха „Шугар фри“

Ликвидационната комисия, подобно на посестримите си от страната, особено внимаваше да не ликвидира сама себе си. Все пак – поминък! Правеше каквото можеше: да доусложни, дозабърка, доликвидира всички възможности за нормално оправяне на нещата. Гледаха си хората работата – инструкциите им бяха такива!

Пощата, ако случайно работеше, работеше по принципите на веригата „Ин тайм“ – „От врата до врата“. Не беше трудно, тъй като вратите на пощата, читалището и кметството ги делеше само един улук. Телеграмите, както и другата поща се получаваха „До поискване“. Много се сърдеха, ако някоя бърза телеграма се залежаваше два-три дни, без да си

я потърсиш и поискаш. Раздавачите бяха в благородно съревнование помежду си, кой повече дни има да ползва за отпуски...

Лихвените проценти бяха изпразнили рафтовете на хептен-смесения магазин, като го преориентираха в хептен-празен. Залежаха само тривиалната паста за зъби „Идеал“, било защото идеалът вече беше „Бленд а мед“, било и поради факта, че в селото твърде нямаше вече зъби, а и нямаше кой на кого да се зъби... Залежаха също дузина бледолилави бидета, незнайно от кого поръчани, незнайно от къде получени, както и партида криви кюнци, нито тесни, нито широки, внос от бившето гедере. В деня когато разнасяха пенсиите, а ги разнасяха самите пенсионери от пощата до в къщи, в магазина докарваха свински крачета, но само леви и дамски, както и колбаса „Мурджо“ – „... специално за вашето жизнерадостно куче“, по съвместителство и мечта за пенсионера...

В петък надвечер селото живваше. Интонационната среда се пропираще с градски фолклор от западните покрайнини. Шафъкаха синове и зетьове – рекетъори... Кротко заглъхваха воплите – проформа на поперените дядки, докато сдадат пенсиите. Но общо взето електоратът беше сговорчив. Само някой даваха препоръки до пенсионния отдел, щото изплащанията да стават годишно или поне на полугодие, за да им отзвучават синините. Нормално беше, ако се чуеше, че дядо еди-кой си, например, получил удар, да се пита – с какъв предмет и от сина или зетя е, че беше заради пенсията, е повече от ясно...

Пенсиите бяха добри – стигаха за кашонче „Малборо“ и резервоар бензин. Едно хитро дядо дори се беше изхитрило да си заделя за близалка. Освободена от бремето на парично-стоките отношения, третата възраст протътряше крак към читалище „Надежда“, за новия червен „Арлекин“...

Фурната беше нещо като културна институция. Откак българката се отучи да меси хляб, любимото място за комуникации бе опашката за хляб. Надписът, забравен от незапомнени времена, че ще има хляб след три часа, беше винаги актуален. Знаеше се също така, че ще се дават половината топли, половината – студени. Тясно място в производството и пласмента се получаваше когато не достигаха баятите (старите, студените)...

Времето беше сложно – който можеше, гледаше да усложни живота на ближните. От страх, да не би хлебарите да забогатеят неправомерно, не им се разрешаваше да продават те хляба. Продавачът беше същата „бройка“, която държеше сладкарницата и магазините. „Бройката“ си

уплътняваше времето като отключваше и заключваше вратите на празните откъм стока и клиенти „обекти“, както и да се оплаква, че има много работа. Пространството между тия обекти, администрацията и пощата, беше „Бермудския триъгълник“ Много нещо изчезва тайнствено и без следа там!

Изтичане на информация

Бермудският триъгълник с горния си остър ъгъл пробождаше горната махала – „Камъко“, преименувана от тинеджърите на „Джурасик парк“, че имало много изкопаеми. Оттам, вече сума ти и време, се мъчеше да се добере до фурната баба Рада Киликандера. Трудно и се отдаваше – беше сключила рамково споразумение за беззаветна обмяна на информация. На всеки телеграфен стълб, вярна на бранша си, трябваше отново и отново да представя пакета си от документи за съгласуване с колежките си.

Приоритетна беше новината относно Момата Иринка!

Момата Иринка по знайни причини не мигрира в града. Контингентът виетнамски механизатори се изтегли в родината си. Котките от региона отново стегнаха редиците си и излязоха от Червената книга.

Момата Иринка затърси начини за компенсации откъм запълване на свободното си време. Беше работлива мома. Масмедиите помогнаха. Изданията „Бермудски триъгълен новинар“ и „Киликандер експрес“ се кооперираха, щото тя да им доставя стоката франко абоната, час преди да е отпечатана.

Джурасик парк започваше стръмно, като инфлационен процес, с къщици пасящи кротко в доларово-зелени дворове, чиито курс се покачваше непрекъснато, чак докъм телевизионния ретранслатор. На един топовен вистрел, по хипотенузата на бермудския триъгълник, оттатък реката и на около седемдесет метра над нея, всред каменна и приватизационна пустош, стърчеше Нанагорни Бахмааму.

Най-високата му точка беше сушилната за зърно, самотна и чакаща – каквото и когото и да е!

Катетите на Бермудите се събираха в един, не съвсем прав в някой отношения, ъгъл. Тръгваха амфитеатрално и даваха престижен облик на Ситито – де що имаше номенклатура, все там имаше вила!

Точно в нула осем часа и двадесет минути, скалите от сребристи, порозовяваха свенливо. Когато розовото станеше като дамско ушенце чуло нещо непристойно, някаква невидима ръка като в черна магия изваждаше от ръкава си и подпираше по дуварите и портите целия наличен контингент от най-закъсалите експонати на третата и четвъртата възраст.

По правило, неизвестно защо, може би от климата или от

географската даденост, може би от „желтата лимонада“ прибавяна към виното, но всички те, без изключение бяха с повредени платки на изображението и звука. Когато трябваше, не чуваха и не виждаха нищо, но когато не трябваше...

Контингентът беше заел всички възможни стратегически точки. Ако очите и ушите им бяха лазери, над района щеше да виси гъста мрежа от пресичащи се траектории. Системата беше свързана в паралел...

Точно в нула девет часа и тридесет минути никелираното ъгълче на втората вратичка на готварската печка... и прочие... блесна и дядо Цани Тътразулека първи засече необичайното в безметежния пейзаж: Момата Иринка, която идентифицира по походката и чантата с вестниците, влезе в необитаем имот, а не излезе оттам... Аварийната му система пеленгува разположението, часа и размера на произшествието.

Точно в нула девет часа и тридесет и две минути баба Лалка Халата, заела стратегическа кота, под ъгъл тридесет градуса... на сянка, регистрира придвижване на войскова част, състояща се от една войникобройка. Походката беше определено отпускарска, но обекта остана неидентифициран.

Дядо Велко Миксерчето засече и други аномалии, както и трусове – не по скалата на Меркалий. Размечта се. Изчисли реална възможност за намаляване с някой и друг процент на затихващите функции на селото. Реши да не отваря досиетата – лоши хора щяха да ги използват за евтин популизъм.

В последствие се установи, че тия данни многократно и в различни варианти са засечени от различни датчици. Имаше около четири процента допуснати грешки – съвсем в параметрите.

Точно в дванадесет часа и тридесет минути във въздуха висеше реална опасност от ненавременно доставяне на пресата. Започна изтичане на информация. Изтичането на информация в подобни ситуации беше разтегливо понятие. Баба Рада Киликандера съвестно разтегляше понятието, прецеждаше изтеклата информация, отделяше нечистите и неточни примеси, сортираше и и придаваше вид подходящ за излъчване в ефир, без да оставя и полъх от съмнение за цензор. Имаше само една грижа – да се добере навреме до фурната. Знаеше, че ще дава интервю, затова между трите и зъба се жвакаше профилактична дъвка, само с две калории.

Селото, както казахме, беше с Южно изложение.

КРАЙ

© 1994 Велимир Петров

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11041>]